

BOLGARSKA VLADA DOSEDAJ ŠE NI ODGOVORILA NA NOTO, KATERO JI JE POSLALA RUSIJA.

RUMUNSKA BO OSTALA NEVTRALNA. — PRED VARNOSTA SE POJAVILI DVE VELIKI RUSKI BOJNI LADJI. — BOLGARSKA VLADA ZATRUJE, DA NI V BOLGARSKI ARMADI NOBENEGA NEMŠKEGA ČASTNIKA. — GRŠKA BAJE NE BO DOPUSTILA IZKRČITI ČET. — NEMČIJA JE POSLALA NA SRBSKO MEJO ŠE NADALJNIH 100,000 VOJAKOV. — ALBANCI SO PREMAGALI ESSAD PAŠO. — FRANCOSKA IN ANGLEŠKA POROČILA.

Izkrčanje čet.

London, Anglija, 4. oktobra. — Sem je dospelo poročilo, da grška pod nobenim pogojem ne bo dovolila Angliji in Franciji izkrčati na grškem ozemlju čet in da bo vsak poskus izkrčanja smatrala za kršitev nevtralnosti. Ko so danes vprašali grškega poslanca, koliko resnice je na tem, jim ni hotel dati nobenega odgovora.

Stališče Grške.

Atene, Grška, 4. oktobra. — Še sedaj se ne ve zagotovo, komu se bo pridružila Grška. Oficijsko vladno glasilo zatrjuje, da bodo Angličani in Francozi samo zategadelj izkrčali svoje čete, da bodo stali Grški v vseh ozirih na strani in ji tudi dejansko pomagali, če bo treba. Francozi in angleški vojski se bodo izkrčali na Balkanu kot stari prijatelji Grške. Zadnji teden je bilo poročano, da se je v Solunu že izkrčalo nekaj zavezniških čet. Koliko je na tem resnice se dosedaj še ni moglo dognati.

Londonsko poročilo.

London, Anglija, 4. oktobra. — Tukajšnja Reuterjeva agentura je dobila iz Aten sledeče poročilo: — Skoraj vse časopisne poročila, da se je izkrčalo v Solunu nekaj vojaštva, podrobnosti pa niso nikomur znane. Neki časopis poroča: — London in Pariz še ne vesta, kakšno razburjenje je povzročilo na Grškem izkrčanje zavezniških čet. V Solunu je bil ba je angleški general Sir Hamilton, vrhovni poveljnik zavezniške armade na Galipolisu.

Ruske bojne ladje pred Varno.

London, Anglija, 4. oktobra. — Rimska "Tribuna" je dobila iz zanesljivega vira poročilo, da sta se pojavili pred bolgarskim pristaniščem Varno dve veliki ruski bojni ladji.

Koncentracija bolgarske armade.

Pariz, Francija, 4. oktobra. — Iz Aten so sporočili tukajšnji Havas agenturi, da se je začela večeraj koncentracija bolgarske armade. Bolgarska ima sedaj pod orožjem vsega skupaj kakih 350.000 vojakov.

Mobilizacija končana.

Washington, D. C., 4. oktobra. — Bolgarski ministrski predsednik, Radoslavov, je sporočil tukajšnjemu bolgarskemu poslanstvu, da je sedaj mobilizacija popolnoma končana in da se je izvršila v največjo zadovoljnost bolgarske vlade.

General Mackensen je baje v Temesvaru.

Milan, Italija, 4. oktobra. — Tukajšnjemu časopisu "Corriere della Sera" poročajo iz Bukarešte: — Rumunska ima razpostavljenih ob ogrski meji 100.000 vojakov. Vrhovno vodstvo nemške armade je poslalo iz Bukovine na srbsko mejo še nadaljnjih 100.000 vojakov.

V ogrsko mesto Temesvar, ki leži 72 milj severno od Beograda, je dospel nemški general Mackensen.

Nemški zrakoplovci.

London, Anglija, 4. oktobra. — Iz Aten poročajo: — V glavno mesto Bolgarske, Sofijo, je dospelo šest nemških zrakoplovcev.

Kralj Ferdinand.

Berlin, Nemčija, 4. oktobra. — Ko je odpotoval nemški poslanik za Turčijo, baron Hans pl. Wengenheim, v Carigrad, mu je dal bolgarski kralj Ferdinand na razpolago svoj privatni vlak. Nemški poslanik je bil dalj časa v Nemčiji na dopustu.

80,000 Turkov.

London, Anglija, 4. oktobra. — Neki tukajšnji brzojavni agenturi so sporočili iz Aten: — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da je turška vlada takoj odpoklicala iz okolice Dedegača 80.000 svojih vojakov, kakorhitro je bila podpisana turško-bolgarska pogodba. To vojaštvo je poslala na Galipolis.

Upanje Bolgarske.

Budimpešta, Ogrsko, 4. okt. — Iz Sofije poročajo, da je rekel bolgarski ministrski predsednik, Radoslavov, voditelju agrarne stranke med drugim tudi sledeče: — Bolgarska je sedaj na tako dobrem stališču, kot ni bila skoraj še nikdar v zgodovini. Prepričani smo, da nam ne more nič izpodleteti. Bolgarska bo razširila svoje meje proti zapadu in proti jugu.

Zakasnelo poročilo.

Sofija, Bolgarsko, 4. oktobra. — Z ozirom na razna poročila, je bila izdana v glavnem mestu Bolgarske sledeča uradna izjava: — Ker so se zadnji čas raznesle po deželi razne govorice, je naša dolžnost, da povemo sledeče: — V Sofijo ni prišel noben nemški častnik; železniška uprava je v naših rokah, ne pa v rokah nemških častnikov.

vest, da bo dala Nemčija Bolgarski za časa vojne vsak mesec po \$10.000.000 je izmišljena: — vsa poročila, da se vršijo po bolgarskih mestih velike protivojne demonstracije in da je bilo par sto oseb aretiranih, so neresnična.

Brez vsake bistvene podlage so bile tudi govorice, da namerava Radoslavov kabinet resignirati ter da se hoče postaviti na čelo države Malinov.

Opozicija.

London, Anglija, 4. oktobra. — Iz Sofije poročajo, da hoče bivši bolgarski ministr Malinov, vodja bolgarske demokratične stranke, stopiti v zvezo z zavezniki. V to so ga baje poblastile vse opozicijske stranke.

Ruska nota.

Petrograd, Rusija, 4. oktobra. — Iz poluradnega vira se je doznalo, da je dobil ruski poslanik v Sofiji povelje takoj odpotovati v Rusijo, če Bolgarska ne bo hoteli spoditi iz dežele avstrijskih in nemških častnikov.

Rusija je dala Bolgarski 24 ur odloga. Ker ima Bolgarska v svoji armadi še vedno nemške in avstrijske častnike, bo ruski poslanik najbrže že danes odpotoval. Onim Bolgarom, ki se nahajajo slučajno v Rusiji, se ni treba izseliti. Ruska vlada bo žnjimi dobro postopala in jih v slučaju vojne niti ne internirala ne bo.

Bolgarskemu poslaniku v Petrogradu, Madjarjevu, se bo danes izročilo listine. Kakorhitro bo zapustil deželo, bodo med Rusijo in Bolgarsko prekinjene vse diplomatske zveze.

London, Anglija, 4. oktobra. — Nocoj je bilo razglašeno, da je Bolgarska odgovorila na ruski ultimatum.

Essad paša.

Dunaj, Avstrija, 4. oktobra. — "Wiener Journal" je dobil iz Sofije brzojavko, da so albanske čete zavzele mesto Elbasan in premagale armado Essad paše. Elbasan leži 64 milj južno od Skadra. Essad paša je poveljeval rodu Miriditov.

Rumunska ne mobilizira.

London, Anglija, 4. oktobra. — Iz Bukarešte poročajo: — Ministrski predsednik, Bartianu, je sprejel danes v avdienci nekaj članov opozicije, ki so zahtevali, da naj začne Rumunska takoj mobilizirati, češ, da si ne bo mogla nič pomagati, ko jo bodo že naenkrat obkolili sovražniki. Ministrski predsednik je odvrnil, da je mobilizacija brezpotrebna, ker Rumunska nima niti najmanjšega vzroka izpreminjati svoje politike.

Stališče Avstrije.

Časopis "Manchester Guardian" je dobil od svojega dunajskega poročevalca članek, ki je bil priobčen v "Danzer Zeitung". Članek se glasi med drugim tudi takole: — O ciljih in uspehih svetovne vojne je sedaj še neumno govoriti, ker vojna še ni končana. Cilj se z vsakim dnem izpreminja, uspehi ena danes ta, jutri ona armada. Sovražnik ne more in ne sme priznati porazov. Že trinajst mesecev smo v vojni, ki se je začela zaradi umora v Sarajevu.

Naši sovražniki imajo namen spraviti Nemčijo in Avstrijo s zemeljskega površja, toda to se jim ne bo tako hitro posrečilo. Na razna bojišča smo poslali več milijonov vojakov; sedaj je naš cilj popolnoma drugačen, kakor je bil začetkom vojne. Čimdalje bo trajala vojna, tembolj drago bo odkupljen mir. Vse nemško in avstrijsko prebivalstvo je prepričano, da morata Nemčija in Avstrija končno zmagati.

Wilson nezadovoljen.

Nadaljna pogajanja z Nemčijo glede slučaja parnika "Arabic" so ostala tajna.

Washington, D. C., 4. oktobra. — Dasiravno se je danes zagotavljalo, da je zadnja nemška poslanica glede slučaja parnika "Arabic" takda, da se ni treba še v nadalje bati krize, se vendar zatrjuje, da niso storjene koncesije zadovoljile predsednika Wilsona, ker ni v nemškem odgovoru vsebovano opravičilo za napad na parnik "Arabic". Tozadevno nemško poslanico je dobil preteklo sobot državni tajnik Lansing od nemškega poslanika Bernstorffa.

Predsednik Wilson se je večeraj posvetoval z državnim tajnikom glede te zadeve in posledica tega posvetovanja bodo najbrž nadaljna pogajanja z Nemčijo, o katerih se tukaj zadržno pričakuje, da bodo uspešna. Predsednik si želi predvsem zagotovilo od Nemčije, da bo v bodoče odškodovala za ameriške izgube na življenju in blagu.

Državni tajnik Lansing bo pojasnil nemškemu poslaniku, ki pride ta teden v Washington, naziranje predsednika.

Sneg v zapadnih državah.

St. Paul, Minn., 4. oktobra. — Danes je padlo tukaj skoraj tri palce snega. Iz Deadwooda, Južna Dakota, poročajo, da je vsa tamošnja okolica pokrita z šest palcev debelo snežno plastjo. — Zadnje tedne je precej deževalo, tako da so skoraj vse reke prestopile bregove. Ponavadi je sledilo deževanju primeroma lepo vreme, sedaj je pa zapadel sneg neposredno po dežju.

Z zapadnih bojišč. Boji za križišča.

Francozi so zasedli važna cestna križišča, katera so jim Nemci zopet odvzeli.

IZGUBE ANGLEŽEV.

Nemci so zavzeli zakope pri Neuville, a izgubili močne utrdbe pri Givenchy.

Berlin, Nemčija, 4. oktobra. — V današnjem oficijelnem nemškem poročilu se poroča o nadaljnjih uspehih Nemcev proti Angležem pri Loos, nadalje o zopetnem zavzetju sekiije pri Neuville, katero so preje zavzeli Francozi ter o izgubi enega zakopa pri Givenchy.

Razvtega se poroča, da so sovražni monitorji brez uspeha obstreljevali belgijsko obal. Poročilo se glasi: — "Pet monitorjev se je prikazalo večeraj zjutraj pred Zeebrugge, ob belgijski obali ter namerilo na mesto brezuspešen ogenj. Trije Belgijci so postali žrtve tega obstreljevanja.

Nadalje so napredovali naši naskoki proti angleški fronti severno od Loos. Tekom noči so vprizorili na tem mestu Angleži brezuspešen izpad proti našim postojankam severno od Haisnis. Južno od Souchez se je posrečilo Francozom zasedeti najhen del zakopa na griču severozapadno od Givenchy. Južno od tega griča smo odbili vse francoske naskoke.

Naše čete so zopet zavzele 40 metrov dolgo sekiijo nekega zakopa severoiztočno od Neuville, o kateri se je večeraj poročalo, da so jo zavzeli Francozi.

Zavezniki so imeli težke izgube.

V nekem poročilu s fronte na list "Lokalanzeiger" se glasi, da so imeli zavezniški v zadnji ofenzivi težke izgube ter da vsled tega ni pričakovati obnovitve teh napadov. Po nemških cenitvah so izgubili zavezniški v bojih v Artois in Champagne 190.000 moč mrtvih, ranjenih in ujetih. Izgube Nemcev znašajo baje manj kot eno petino tega števila. Generalni štab ceni izgube Francozov na 130.000, one Angležev pa na 60.000. V nekem pregledu dogodkov na zapadni fronti pravi nemški generalni štab, da je hotel Joffre potisniti Nemce na celi fronti nazaj, da pa se omejujejo pridobitve zaveznikov na fronto 15 milj.

Rezultat je v glavnem posledica dušljivih plinov, katere so uporabili Francozi. Največja fantazija ne more imenovati tega uspeha zmago, dasiravno so dobili zavezniški pomoč vseh municijskih tovarnih sveta, včevši Združene države.

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 4. oktobra. — V danes popoldne objavljenem oficijelnem francoskem poročilu se poroča o uspehih Francozov v gozdovih Givenchy, ki leže severno od Arras, v bližini griča 119. V tej okolici so zasedli Francozi križišče petih deželnih cest.

V okolici Quennevieres in Nouron se je skoro neprestano nadaljevalo z boji z ročnimi granatami in bombami, pri čemur je stopila v akcijo tudi obojestranska artilerija.

V distriktu Champagne je bila artilerija aktivna v bližini Navarin farme. Odbilo se je dva naskoka Nemcev severno od Mesnil.

Neko francosko zračno brodovje je vrglo 40 bomb težkega kalibra na Sablons železniško postajo v Metz. Drugi francoski letalci so nadaljevali z obstreljevanjem železniških črt, križišč in postaj za nemško fronto.

Nemci zopet zavzeli križišča.

V večernem poročilu poroča francosko armadno vodstvo, da so Nemci tekem velike bitke ki je divjala celi dan od zakopa do zakopa v Artois distriktu na gričih severno od Givenchy, zopet zavzeli križišča petih deželnih cest, katero so Francozi preje zasedli.

Položaj v Švici.

Ker se ni javilo dosti rekrutov, razmišlja vlada o prisilnem rekrutiranju.

Pariz, Francija, 4. oktobra. — Iz poročil, ki so došla iz Bazela, je razvidno, da je imel poziv švicarske zvezne vlade, naj se oglašijo prostovoljci za izpopolnitev redne armade, kaj malo uspeha. Mesto pričakovanih 150.000 se je javilo le nekako 16.000 moč. — Vsled tega je pričela vlada resno razmišljati o uvedbi prisilne vojaške službe. Po milicnem sistemu organizirana švicarska armada šteje nekako 300.000 moč. Če bi se vlada odločila uvesti prisilno vojaško službo, bi dobila Švica primeroma zelo močno armado.

Rekrutiranje v Angliji.

London, Anglija, 4. oktobra. — Lord Kitchener zagotavlja, da bo dobil od njega zahtevano število vojakov ter se tukaj splošno domneva, da bo uspešen, dasiravno ni znano število rekrutov, katere se je dobilo tekem velike rekrutacijske kampanje preteklo soboto.

Voditelj organizacije je izjavil Kitchener pred kratkim: — "Jaz vem, koliko ljudi potrebujem. Jaz vem njih imena in hišne številke in če sami ne bodo prišli, jih bom šel iskat."

On zatrjuje, da lahko jamči za zmago, če se mu bo dalo na razpolago zahtevano število vojakov ter zadostno municijo.

Italijane moti dež!

Rim, Italija, 4. oktobra. — Vojno ministrstvo pravi danes, da ovira dež vse operacije ob dolnji Soči. Avstrije so obstreljevali Kornin, ne da bi napravili kako škodo. Italijani nosijo posebno očala kot varstvo proti bombam Avstrijecev, ki povzročajo solze. (Menda se Italijani že itak brez bomb jokajo nad svojimi zmaganji.)

Italijanski letalci so metali bombe na avstrijske opazovalne točke in provijanthe kolone.

Oropni poštni paketi.

Manila, Filipini, 4. oktobra. — Vlada na Filipinih je sporočila v Washington, da se je odprlo za pečatene pošne vreče v prometu z ameriškim poštnim uradom v Shanghai. Pogreša se registrirana pisma in pakete. Domneva se, da se je odprlo pošne vreče v Hongkongu.

Na drugih točkah pa se je potisnilo Nemece nazaj, kljub ponovnim naskokom, katere so vprizorili.

Zelo ostra kanonada se je vršila južno od Somme, v sekiiji Lisens, nadalje severno od Aisne v dolini reke Miette ter ob Aisne-prekopu ter reki Marne do Sarigneul.

Neki nemški aeroplan se je prisililo, da se je spustil na tla v notranjosti francoskih črt. Oba aviatika se je ujelo.

V Champagne so uporabili Nemci pri nekem obstreljevanju francoskih pozicij in črt v ozadju dušilne bombe. Na ogenj so Francozi energično odgovarjali.

Na iztočnem robu Argonov je prišel neki nemški oddelek, ki je korakal iz Vaulny v Apremont, v ogenj težke francoske artilerije. V Vogezi so odbili Francozi neki naskok Nemcev pri Calles-sur-Plains. Ob Hartmannsweilerkopf se je vršila ostra kanonada.

London, Anglija, 4. oktobra. — Sir John French poroča, da so Nemci večeraj namerili oster ogenj na angleške utrdbe pri Vermelles in česti proti Hulluch. Temu obstreljevanju so sledili številni naskoki preko odprtega polja. Vse te odločno vprizorjene in ponovne naskoke Nemcev pa se je odbilo.

Nadalje severozapadno so zavzeli Nemci večji del Hohenzollern utrdb.

Izgube Angležev.

V današnjem seznamu izgub se navaja imena 85 častnikov in 1740 moč. Izgube na zapadni fronti niso vštete v te številke.

Ruska ofenziva.

Letalci proti monitorjem.

Glasom nemških poročil so vprizorili Rusi brezuspešne naskoke med Pestavi in Smorgonom.

IZGUBLJENI LETALCI.

Nemški aeroplani so poškodovali dva angleška monitorja pred belgijsko obaljo.

Berlin, Nemčija, 4. oktobra. — Rusi skušajo zopet pričeti z ofenzivo na iztočni fronti, ne da bi bili uspešni pri tozadevnih poskusih. Nemški generalni štab poroča danes sledeče glede operacij na iztočnem bojišču: —

Armadna skupina Hindenburg: Rusi so začeli prodirati večeraj ter vprizarjati velike naskoke na celi fronti od Pestavi do Smorgona in sicer po obširnih artilerijskih pripravih. Vsi ti naskoki so se izjavili ter so imeli Rusi velike izgube. Nočne operacije, katere se je vprizorilo v različnih odsekih, so potekle brez vsakega uspeha.

Južnoiztočno od Penneviden ob Dvini se je odbilo sovražne naskoke.

Pri drugih armadnih skupinah je situacija neizpremenjena.

Letalci proti monitorjem.

Berlin, Nemčija, 4. oktobra. — Uradno se je danes objavilo, da so nemški mornariški letalci ob belgijski obali, v bližini La Panne, poškodovali dva angleška monitorja.

La Panne je majhna belgijska vas, ki leži med sipinami prav ob francoski meji, 3 in pol milje zapadno od Furnes. Od tega mesta vodi neki kabel v Dover.

Letalci so morali pristati.

Amsterdam, Holandsko, 4. okt. — Glasom nekega poročila, katero je preobil večeraj "Telegraaf", je metalo pet aeroplanov zaveznišev črbe na Zeebrugge. Nekatere teh bomb so bile težke 75 funtov.

Nemški obrambni topovi so spravili en aeroplan na tla. Neki drugi pa je bil vsled defekta na motorju prisiljen pristati na holandskem ozemlju, v bližini Neuwlit. Zrakoplovec, neki angleški častnik, je bil interniran.

Pomanjkanje v Petrogradu.

Petrograd, Rusija, 4. oktobra. — Vsled pomanjkanja živil, predvsem imen sladkorja, ki sta sušeno poskočila v ceni, se bo vzelo vse sem dospelke zaloge od 14. oktobra naprej pod kontrolo vlade ter prodajalo blago po cenah, katere bo določila vlada.

Pomanjkanje ima svoj vzrok v preobteženju železnice ter delavnosti spekulantov.

Rop v brzovlaku.

Dva roparja sta olajšala potnike v opazovalnem vozu za \$250 v gotovini.

St. Paul, Minn., 4. oktobra. — Potniki v opazovalnem vozu v St. Paul in Chicago vozečega Pacific Coast brzovlaka "Olympia" Chicago, Milwaukee & St. Paul železnice so postali žrtve dveh roparjev, ki sta stopila večeraj zvečer pri odhodu vlaka iz Glencoe, Minn., na vlak ter olajšala družbo za \$250 v gotovini. Stopila sta v karo nekako deset milj iztočno od Glencoe ter prisilila z dvema slepima streloma sprevoznika McGuire, da je kolektiral za oba denar od potnikov. Ženske potnike se ni nadlegovalo. Roparja sta bila prisiljena omejiti svoje delovanje na opazovalni voz, ker je zaviral Murphy takoj zaklenil vrata sosednjega voza, kakor hitro sta padla strela. Potniki v drugih vozovih so poslali za roparjema par krogelj, a oba tička sta najbrž nepoškodovana pobegnili ter izginila v temini.

Situacija v Mehiki.

Mehikanci so umorili ameriškega vojaka. — Carranzov general. — Razmere so se znatno izboljšale.

Brownsville, Tex., 4. oktobra. — Pri Fort Brownu so našli danes zjutraj kavalerista Patricka Sullivanova mrtvega. Mehiki banditi so mu razbili glavo in mu dvakrat prebodli telo. Pri umoru je bilo najbrže udeleženih kakih pet banditov. Preko reke so se pripeljali v navadnem čolnu, in se takoj po storjenem zločinu zopet vrnili. — General Nafarette je danes dospel v Monterey in prevzel poveljstvo nad tamošnjo posadko. Njegov naslednik v Matamoros je postal Carranzov general Eugenio Lopez. Ob Rio Grande je takoj razpostavil 500 moč, katerim je zapovedal, da ne smejo pustiti nobenega Mehikanca preko meje. S tem hoče napraviti konec nemiro, kar se mu pa najbrže ne bo posrečilo.

Washington, D. C., 4. oktobra. — Carranza je sporočil danes svoji tukajšnji agenturi, da so v Mehiki zavladale dobre razmere. — Promet se neovirano vrši, prebivalstvo je dobro preskrbljeno z obleko in živili. Večina bank je zopet začela poslovati.

Washington, D. C., 4. oktobra. — V soboto se bodo sestali v New Yorku člani panameriške konference. Pri tej priliki se bo razmotiralo, če naj se pripozna Carranza za vrhovnega šefa v Mehiki ali ne. Delegati niso Carranza več tako naklonjeni, kot so bili pred štirinajstimi dnevi. Za delegata republike Guatemale je bil izvoljen neki Carranzov nasprotnik.

Zmaga "mokrih" v Minneapolis, Minn.

St. Paul, Minn., 4. oktobra. — Počasi prihajajoči volilni rezultati kažejo večino 7500 "mokrih" v Minneapolis. Rezultat v okraju bo morda potisnil večino na 5000, a se računa z gotovo zmago pristavev dobre kapljice.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljave v Avstrije bodemo sprejemali kljub vojni Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljave ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter pri lokite natančni Vaš naslov in osebo, kateri se ima izplačati.

Glasnik			
K	\$	K	\$
5....	.90	120....	19.80
10....	1.75	130....	21.45
15....	2.60	140....	23.10
20....	3.40	150....	24.75
25....	4.25	160....	26.40
30....	5.05	170....	28.05
35....	5.90	180....	29.70
40....	6.70	190....	31.35
45....	7.55	200....	33.00
50....	8.25	250....	41.25
55....	9.10	300....	49.50
60....	9.90	350....	57.75
65....	10.75	400....	66.00
70....	11.55	450....	74.25
75....	12.40	500....	82.50
80....	13.20	600....	99.00
85....	14.05	700....	115.50
90....	14.85	800....	132.00
95....	16.50	900....	148.50
100....		1000....	165.00

Slovanski Svet.

Zemljepisna in statistična slika današnjega slovanstva.

Napisal prof. Lubor Niederle.

(Nadaljevanje)

Bogati sloji, plemstvo in meščanstvo, niso direktno pretrebovali krščanstva za svoje duševno obzorje, za razvedrilo in kreplivo v bojih vsakdanjega življenja, ker se je lahko naslajalo z literarnimi in umetniškimi produkti stare grško-rimske kulture, ki jim je bila pristopna in jim dovoljevala vsakovrstne užitke. Ravno v tej prehodni dobi iz srednjega v novi vek je mogoče oživela antiška kultura: renesanca in humanizem, ki so ji v svoji natančnosti udano slutnja in duhovski motogoti, čeprav so se na zunaj odevali v plaše krščanstva. Preprosti človek vsega tega ni mogel, ker ga niso usposobljali za to niti omika, niti njegova sredstva.

Temu človeku, "zagnanemu v svoje cerkve in tabore, trpinčenemu od ljudi in prirode, je moglo biti krščanstvo edina pomoč in edino upanje. In kakšno je bilo krščansko verstvo v svoji konkretni obliki — srednjeveški cerkvi? Slišali smo že, kakšno; zato je mnesto vprašanje: Kakšen upliv in zgled, kakšno duševno tolažbo in vodstvo so dobivali slovenski kmetje od takega duhovništva?

Z druge strani se poudarja, da je bilo kljub propalosti duhovščine razvito versko življenje po mestih in kmetih ter se v ta namen navajajo množične pobožne ustanove, cerkvene bratovščine in božja pota.

Nasprotni temu je treba pomisliti da ravno vsled raznih ustanov in bratovščin naraščajoče število mestnih duhovnikov, zlasti tujih, ni bilo vedno v korist cerkveni disciplini in pravosti, da so služila božja pota tudi trgovskim koristim in da so bila razna tržišča dostikrat cilj takim potovanjem. V okrilju verstva se skrivajo opravila, ki nimajo z njim nič bistveno skupnega, kar je umevno za tiste čase. Tudi ne smemo pozabiti, kako je bilo razširjeno praznovanje in čarovitost, kako se bičarji, skakači in drugi prenapetosti versko čustvovanje potvarjali v sanjarsko mistiko in v skrajno, časih naravnost preravno askozo ali pa v nebrzdano spolnost tako, da smo upravičeni govoriti o splošnem propadanju verskega življenja.

Leta 1228 je dal oglejski patriarh Berthold sezidati cerkev v Črnomlju, da bi zatrl poganstvo med ondnotim prebivalstvom. Zanimivo je tudi, da so Kobaridei še leta 1331 pod nekim drevesom ob izvirajočem studencu častili svoje bogove, kakor so bili vajeni v času malikovstva, dokler jim ni sveta vojska iz Čedad pod vodstvom verskega inkvizitorja Francesca de Clugia posekala svetega drevesa in zabila studene. In leta 1435 je umrla v Bolcu nekda ženska, o kateri so ljudje trdili, da hodi nazaj kri sesat. Razdraženo ljudstvo odkoplje njeno truplo in ga prebode s kolom. To je po ljudskem mnenju uničilo "volkodlaka". Čedadski nadjaki so je o tem začel preiskavo, o kateri pa nimamo nobenega poročila.

Nečemo v nič devati, kar se je storilo za vedo in umetnost v srednjem veku, toda vprašamo samo: Kaj je imel slovenski narod od te kulture v dobi pred tiskom in kdaj bi imel kaj od nje po izumu tiska, ako bi ne bilo reformacije? Reformacija nam je dala propovednike in pisatelje, ki so nudili svojemu ljudstvu, iz katerega so izšli, dušno hrano, tolažbo in upanje, ona nas je učila brati in pisati, odpela nam je kulturo v domačem jeziku.

Po slovenskih bratih sv. Cirilu in Metodu se je v XVI. stoletju dvignil Slovence iz pasivne vloge, ki mu jo je prisojala srednjeveška cerkev, da stopi v kolo kulturnih narodov. Bohorič in Dalmatin, Krelj in Trubar so nam dali književni jezik in slovstvo, postavili temelj šolstvu in cerkveni organizaciji z upoštevanjem slovenske ravnosti zato, ker so bili reformatorji. Kdor jih priznava kot literate, a jih zametuje kot reformatorje, ta vedoma ali nevedoma prezira vzročno zvezo in značaj naš zgodovinske dobe. Za revnega slovenskega kmeta ni bilo takrat duševnega življenja drugod nego v krščanskem verstvu. Dočim pa srednjeveška cerkev ni bila sposobna računati s Slovincem katoličanom kot s samosvojnimi bitjem, dočim ga je poznala le kot predmet, ki se izgublja v univerzalni organizaciji, ki se samo šteje in ne tehta, je nasproti temu reformacija poudarjala osebnost, individualno življenje. Logična posledica tega načela je bila, da je nastala narodna literatura in kultura v okviru verstva (Hus, Luther, Turbar).

Ideja reformacije je prišla k nam iz Nemčije in padla na rodovitna tla pri slovenskem duhovniku, sinu slovenskega tlačana. Germansko-slovenska sinteza je potem rodila ogromno duševno delo, pri kateri smo Slovenci presegali brezpomembnost in pasivnost s kulturnostjo, ki je po svoji jezikovni in slovstveni strani dala temelj, na katerem stojimo in zidamo še danes.

10. Reformacija je nudila slovenskemu ljudstvu versko in s tem duševno, kulturno pomoč; toda slovenski podložnik (kakor nemški) je pričakoval od nje tudi zboljšanja njegove socialnega položaja. Nazaj k prvotnemu krščanstvu, nazaj k evangeliju! — je klicala reformacija in kmetu je zasijalo solnce vere in nade; kajti krščanstvo je verstvo bratstva in ljubezni.

Evangeljsko svobodo, ki jo je zahtevala in uveljavila reformacija na verskem polju, je nespodobni kmet prenašal tudi na socialno polje. Sklieujo se na evangeljsko svobodo je upal doseči svoje socialno izboljšanje. V tem pa se je bridko motil, ker ni poznal bistva krščanstva: ne evangeljskega in ne reformacijskega.

Prvotno krščanstvo je suženjstvo in podložnost načelno utemeljevalo kot posledice izvirnega greha (sv. Avgustin). Vsi smo enaki pred Bogom, bratje in Kristusu in otroci nebeskega očeta, ker nas je krščanstvo osvobodilo izvirnega greha, toda na njegovih nasledkih. Zato je krščanska svoboda le duševna, a ne telesna, kajti vsaka oblast je od Boga (sv. Pavel). Reformacija stoji v tem vprašanju načelno na istem stališču, sklieujo se na evangeljsko krščanstvo: ona pripuška versko, a zavrača socialno svobodo.

Razen tega prihaja v poštev dejstvo, da se je reformacijsko gibanje moralo organizirati, ako se je hotelo trajno vzdržati proti in poleg katoličanstva: verski ideji je bilo treba dati cerkveno obliko. In tu se je izvršil kompromis med reformacijskimi načeli in med kulturno-političnimi razmerami sodobne družbe. Reformacija je bila v svojem jedru klie po prvotnem krščanstvu, ki se ni bilo prepojeno s sholastično filozofijo, spuščajajo se v najpodbrednejše abstraktne spekulacije brez ozira na subjektivno in objektivno izkustvo, protest proti vsem tem brezštevili zunanjostim, ubijajočim notranje prepričanje in verno pobožnost.

Na drugi strani se je reformacija obračala ravno tako tudi proti resnici in humanizmu, ki sta uvajala v krščanstvo pogansko grško-rimsko kulturo, znanost in umetnost.

Toda daljni razvoj je pokazal, da tudi reformacija ni mogla pogrešati umskega dela, saj je vendar ona nasproti univerzalnosti rimske cerkve poudarjala načelo individualnega razuma, s čimer se je približala renesanci in humanizmu.

Največji reformacijski bogoslovci je bil humanist Melancthon, a Luther, nasprotnik racionalizma, se je združil s humanisti in plemstvom, da nasloni svojo reformo na kulturno in politično vladajočo sloja, pripravljen za usluge dajati protiusluge. Tako se je razvila protestantska cerkev Luthrova in Melancthonova, ki se je preselila tudi na slovenska tla. Kakor na Nemskem, tako je i na Slovenskem postalo plemstvo najmočnejša opora reformacije. Zakaj?

Nove vere so se najprej oprijemali duhovniki in meščani, dočim je stalo plemstvo izprva ob strani.

Leta 1525 je naročil ljubljanski škof Rauber kranjskim stanovom, naj se zaradi propovednikov pritožijo na državnem zboru v Augsburgu. Leta 1527 najhajajo v Ljubljani krog protestantskih meščanov, ki jih je zbiral pri sebi Matija Klombner. V temu času (1523, 1527, 1528, 1529, 1530) je že Ferdinand I. prepovedoval razširjanje Lutherovih in drugih protestantskih spisov: tiskarjem in prodajalcem krivoverskih knjig se grozi s kaznijo utopljenja, knji-

ge pa zapadejo ognju. Iz teh ponovnih prepovedi se da sklepati, da se je reformacija po Slovenskem širila občutno.

Plemstvo je obenem z odpravo cerkvenih napak vedno jasneje zahtevalo tudi versko svobodo. Sicer izprva ni mislilo na popolno odpad od rimske cerkve, toda neizprosna logika razmer ga je tirala v vedno hujše nasprotje, od koder je bil povratek čim dalje težji.

Kakšno je bilo versko naziranje plemstva, razvidno iz naslednjih dejstev:

V linškem zboru leta 1530 prosijo kralja Ferdinanda I., naj deluje pri cesarju, papežu in državnih stanovih na to, da se odstrani "razkol nemškega naroda v krščanski veri", ker bi razcepljenost utegnila več škodovati nego koristiti v boju zoper Turke.

Na dunajskem zboru leta 1536 in 1537 tožijo o verskem razkolu, vsled česar nestojata duhovnikov in se širi podivjanost med ljudstvom.

Leta 1537 je sklenil kranjski stanovski odbor glede na to, da Turki zmagujejo zaradi pregrešnega življenja kristjanov, opominjati vse duhovske in posvetne gosposke, naj dovedejo ljudstvo na pravo pot krščanskega življenja. Posvetna gosposka naj kaznuje vsak javen prestopnik in zabranjuje na cerkvenih semunih ples in drugo nedostojno razveseljevanje.

Kranjski poslanci, ki so se odpravljali na linški zbor 1538, leta, so dobili od deželnih stanov navodilo, naj prosijo kralja, da pri papežu cesarju in na drugih mestih deluje za versko edinstvo.

Na dunajskem zboru leta 1539 so zahtevali stanovi "dobro krščansko poravnavo."

(Nadaljuje se).

Avstrija in Italija.

IZ PISMA NEKEGA SANITETNEGA VOJAKA. — KAJ PRAVI ITALIJANSKI SENATOR? — ITALIJANI ŠE VEDNO UPAJO, DA BODO ZMAGALI. — VPOKLICANI REZERVISTI. — OFICIRSKA MESTA SO SE POMNOŽILA ZA ŠESTDESET POLKOVNIKOV. — BOJI V ALPAH. — VROČI ARTILERIJSKI SPOPADI. — BOJI V OKOLICI BOVCA. — CADORNA BO BAJE ODSTOPI. — KAKO SODIJO INOZEMCI O ITALIJANIH.

Proti Lavaronskim višinam.

Iz pisma nekega sanitetnega vojaka!... Vnel se je boj. Treba je bilo obvezati štiri težke ranjence, ali kako, ko pa Italijani streljajo venomer kakor zbesneli. Prišla je noč, streljanje je vedno ljuto. Cesarji strelci so napadli Italijane in kri italijanska je tekla v eurkih. Naznanjeni so nam ranjenci. Takoj sem stopil prostovaljno pred poveljnika in z me noj trije drugi tovariši, da gremo po ranjence. Ta noč je bila najstrašnejša, kar sem jih preživel. Ko smo se bližali bojišču, je padla granata za granato, ali zadet ni bil nobeden. Ni hotela usoda tega, da bi ne dobili pomoči ubogi ranjenci. To ni bil dež iz krogelj, to je bila toča, ali Italijani so streljali previsoko. Nadaljevali smo svojo pot in prišli srečno k cilju. Pomagali smo ranjenecem in sedaj nazaj, še bolj nevarno kakor poprej, ker smo morali iti z ranjenci počasi, varno korak za korakom. Srečno smo se vrnili... Do sedme zjutraj je divjal boj, potem so odnehali Italijani. 115. italijanski pehotni polk nas je bil napadel, ali bil je poražen, vjeli smo 200 mož, ki so pravili, da so jim rekli poveljniki, da so naše utrbe in naši jarki uničeni, da bodo torej prodirali dalje kar brez vsakega boja...

Italijanski a - b - c.

"Muenchener Neuste Nachrichten" prinašajo zanimivo korespondenco iz Berna, iz katere posnemamo:

Neki italijanski senator, ki je veljal nekdanj za prijatelja Nemčije, je rekel v nekem pogovoru: "Rekli smo a in b in tako pojdemo skozi vse alfabete do ž." Z a je mislil vojno proti Avstriji, z b vojno proti Turčiji... potem: "Cadorna odstopi od vrhovnega poveljstva ker na avstrijski meji ne more nikamor neprej, v Francijo pa tudi noče poslati nikakih čet. Njegov naslednik Porro se je že dogovoril o vsem s francoskimi in angleškimi vojskovodjaji. Potem rečemo c."

Senator meni, da more in mora Italija spraviiti svojo armado na višino 3 milijonov; dobra tretjina bo pomagala Francozom in Angležem na Francoskem, torej proti Nemčiji. Senator pa je minogrede priznal, da ni razpoložen za to ne v civilnem prebivalstvu ne v armadi. Ali zakaj pa imamo častnike, ako ne zato, da delajo dobro razpoloženje?

Senator meni, da treba ljudstvu in armadi dopovedati, da zmaga Italije more biti le v splošni zmagi četvervoze. Nikak delni uspeh v boju z Avstrijo bi ne zagotovil Italijanom posesti ozemlja, katero so izvajali; vreči ob tla in uničiti sovražnika, to je mogoče samo z roko v roki skupno z zavezniki v boju proti Nemčiji... Joffre napoveduje zimsko vojno in sicer ob Renu.

Pod ljutim granatnim ognjem.

Ne samo naše čete, tudi štabi naših višjih poveljstev so čestokrat izpostavljeni največji osebnosti nevarnosti. Nahajajo se neposredno v zoni nevarnosti blizu svojih čet, da delijo z njimi nevarnosti in štrpance in osebno vplivajo na

potek bojev. Ozka skalnata dolina nas je prisilila, da smo postavili svoje poveljstvo 250 metrov oddaljeno od neke baterije. Zvečerilo se je in štab je šel v šotor ravno k večerji, kar začujemo tuženje po zraku in kakih 200 metrov od nas je tresčila sovražna 15 cm granata na skalovje, to je eksplozija, ki gre skozi mozege. Marsikateri izmed nas je slišal privikrat tako od blizu tako raskavno godbo. Oni, ki se niso duhalni smodnika, so dobili oporo v drugih že vtrjenih tovariših in zlasti v poveljniku. Ko so pokale granate dalje, je ta in oni pogledal malo bolj s skrbjo okoli sebe, ali pokalo je dalje in dalje, strahu ni več, vse z zanimanjem sledi streljanju in poveljnik povsem hladnokrvno ocenjuje sovražne strele po njihovi bližini k lastni bateriji. Celu uro je trajal ta granatni koncert, kosi skalovja so letali po zraku, slednjič so Italijani umolkli, večerje nismo bili nič prekinili, vsi pa smo imeli občutek, da so naši živci vjeklenili v tem strašnem rjojenju in eksplozijah. Naši vrli topničarji na planoti so bili čisto mirni. Vprašali smo jih, ali je kdo ranjen ali ubit. "Noben" se je glasil vesel odgovor vrlega našega moža.

Sodba o italijanskih operacijah v inozemstvu.

Po poročilih z italijanskega bojišča so doživele italijanske čete zopet poraz. Tri desetine italijanske armade so že poginile, navzile temu se ni moglo doseči še nobenega rezultata.

Število padlih italijanskih oficirjev.

Neka privatna statistika je dognala, da je padlo doslej italijanskih oficirjev: 2 generala, 64 stanih oficirjev, 138 stotnikov in 478 drugih oficirjev. Število je dognano po osmrtnicah.

"Počasi pa gotovo".

Preko Lugana poročajo, da je ministrski predsednik Salandra sprejel neko deputacijo poslancev, ki so ga vprašali glede položaja na bojišču. Salandra je rekel, da se operacije Italije vršijo počasi, ampak s stalnim napredkom.

Novi vpoklici v Italijo.

Italijani letnika 1896, ki bivajo v Švici in Franciji, kakor tudi odpušeni iz letnika 1895, se vpokličejo. Oni iz letnikov 1892 in 1894, ki so vojašine prosti, se imajo podvreči novemu pregledovanju. Poroča se, da Italija do prihodnje spomladi podvoji efektivne sile na fronti.

Dne 2. septembra se je pričel v Italiji nabor letnika 1896. Oficirska mesta so se pomnožila za 60 polkovnikov, 300 podpolkovnikov in majorjev in 1000 stotnikov.

V Rimu se otvori artilerijski oddelek orožne tovarne Terni.

Italijansko uradno poročilo.

Italijanski generalni štab javlja:

V goreni dolini Noce je naša artilerija bombardirala sovražne zakope nasproti našim, pred krat-

kim osvojenim postojankam v goreni dolini in je prisilila sovražno posadko, da je izpraznila del postojank. Sovražna artilerija je zopet pričela obstreljevati že od prebivalcev izpraznjeni Borgo in okolice Cherza. V delnici Cordovole je obstreljevala sovražna artilerija Caprile in je poškovala tamkaj bolnice. V kotlini Bovca je vrgel sovražnik veliko število granat na ta kraj in povzročil tamkaj vnovič požare.

Na kraški planoti je izvršil sovražnik tekom hude navilhte pozno zvečer dva napada, pri čemer je spušcal svetilne rakete. Našim četam se je z dobro umurjenim ognjem posrečilo odbiti oba napada. Z drznimi poizvedovanji v sovražnih črtah je bilo konstatirano, da je sovražnik nadomestil posadke strelskih jarkov s svežimi, šele v zadnjih dneh na fronto prispelimi četami.

Nenavadna delavnost, ki jo razvija sovražnik sedaj s tepovskimi in infanterijskim ognjem, kakor tudi z metanjem bomb, kaže, da hče sovražnik maskirati gibanja čet.

Sovražna artilerija je nadaljevala z obstreljevanjem Borgo v Valsugani in je otvorila ogenj na Roncegno, kjer je povzročila požare. Naša artilerija je obstreljevala munijsko zalogo na Anderter Alpe v dolini Sexten in jo pripravila do eksplozije. Bojuje se tudi uspešno s sovražno artilerijo v dolini Seebach nad utrdbami Predela. Tudi utrdba Hermann severno od Bovca, je bila zadeta. Sovražna baterija srednjega kalibra je izstrelila par granat na železniško postajo v Krmini, ne da bi povzročila kako škodo. V oddelku Velikega Pala je bilo s poizvedovanjem naših čet proti sovražnim postojankam konstatirano, da so ostala v strelskih jarkih, ki jih je pred kratkim izpraznil sovražnik, 103 trupla. Tudi na kraški planoti je izpraznil sovražnik par strelskih jarkov in ostavil pri tem veliko število orožja in municije.

Ob goreni Rienzii je poskušal sovražnik zopet napasti našo pozicijo na Monte Piano, bil je odbit s težkimi izgubami. V Parabolone je zasedel sovražnik strmino hriba Chiadell in Avanza med Seško in Fleoneško dolino. Nasečete v dolini Velike Piave in Degana so izvršile vrsto operacij, ki so hotele sovražnika pregnati iz te važne pozicije. S spretnostjo pripravljena in drzno in vstrajno izvedena akcija nam je zagotovila posest celega masiva kljub mesto ma živahnemu odporu sovražnika. Sovražnika smo morali pregnati od viharav vrha končno od obeh strmih višin hriba Chiadell, kjer so se bili vkopali mali oddelki.

Pred par dnevi so poskušale znatne skupine sovražnih čet s pomočjo žarometov zopet napasti izgubljene pozicije. Bile pa so popolnoma odbite. Na Krasu smo zasedli pri Monte dei sei busi po spretnem manevru naših oddelkov skoro brez odpora nekaj sovražnih jarkov. Eno naših letal je bombardiralo z uspehom sovražno taborišče ob cesti Kostanjevica-Vojšćica.

Cadornovo poročilo je še povečalo nezaupanje Italijanov.

Poročilo generala Cadorne četma, kako obupno da je razpoloženje naših čet ob Soški fronti, je še povečalo nezaupanje Italijanov, in ga ni vdušilo, kakor je pričakoval Cadorna. Splošno se pravi, da ako rabi general naprmetam takele tolažilne izjave, mora biti na avstr. strani še mnogo hujše, kakor smo sploh mislili. Kar naenkrat se dobi sedaj ljudi, ki se drznejo v svoje osebno opravičenje kazati na svoj prejšnji trud, da bi se vojna preprečila in bi se poravnali z Avstro-Ogrsko.

Nemške simpatije na Švedskem.

Berlin, Nemčija, 3. oktobra. — Poročevalce lista "Kreuzzeitung" ki se nahaja v Stockholmu, poroča, da so na Švedskem vse simpatije na strani Nemčije. Na potovanju se vidi veliko čet, strogo zastražene mostove ter veliko nemških časopisov. Na vsaki postaji se kliče imena po švedsko in nemško (!), dasiravno ni videti nobenega Nemca. Prav tako je v Stockholmu. Povsod nemške zastave, nemški napisi, slike nemškega cesarja.

Švedska je sicer nevtralna, a svojih simpatij do Nemčije ne skriva.

Čudna častilca narave.

Gray, Me., 3. oktobra. — Adam in Eva v najnovejši izdaji sta se podala danes v tukajšnje gozdove, kjer se bosta mudila cela dva te-

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 290, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEČ, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASKIN, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAR, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davison Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

dna. Ta čudni par sta Walter Bates in njegova žena, ki sta si izbrala mesto življenja peres kopalnole obkole. Drugega nista vzela s seboj v pustino, v kateri se hočejo preživljati s koreninami, jagodami in slično naravno hrano.

Denar iz cinka za Belgijo.

Bruselj, Belgija, 3. oktobra. — Ze par mesecev nazaj je bilo v Belgiji opaziti pomanjkanje denarja iz nika. Nemške oblasti so temu odpravile s tem, da so dale kovati denar iz cinka. Novec nosi sliko leva ter napis "Belgija" v francoskem in flamskem jeziku.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

NAZNANILO.

Bojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Bojakom ga toplo priporočamo.

Upravišstvo "Glas Naroda".

NAŠI ZASTOPNIKI.

cažni so pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko padajoče posele:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael J. J. J.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovlin
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M.
Bojts, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis O.
stello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Sattich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Ogleby, Ill.: Math. Hribenik.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Deput, Ill.: Dan. Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Z.
letel in Frank Bamblich.
Mineral, Kans.: John Stals.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
St. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Freestown, Kans. in okolica: Frank Kerne.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Koz.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shalts in M. F. Koba.
Manistique, Mich. in okolica: B. Kotlan.
So. Range, Mich. in okolica: M. J. Likovč.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgone, Jakob Petrich in Frank Žagar.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouše, M. L. Kapech, Jos. J. Peschel in Louis M. Pernšek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotas.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kittville, Minn. in okolica: Joe Adamch.
Nashua, Minn.: Geo. Mauria.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Uriah, 3409 N. 5th Ave.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Jakob Benik.
Barberton, O. in okolica: Alois Bant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevan.
Collinswood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, Ohio in okolica: John Kuma.
No 1735 E. 33. St.
Youngston, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allgheny, Pa. in okolica: M. Klarič.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Bradock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pieteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Keršnik.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhor.
Export, Pa. in okolica: John Provost.
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentiačič.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Frank Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Marianna, Pa.: E. Gottlicher.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schults.
Monessen, Pa.: Math. Kikelj.
Moon Run, Pa. in okolica: Frank J. J.
Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvaskin.
Ignas Magister, Z. Jakis in U. R. Jakoblich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škeril.
West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Frank Semš in Josip Peternel.
Teele, Utah: Anton Palič.
Waterquaters, Utah: Louis Blazich.
Black Diamond, Wash.: Gr. Forenta.
Ravensdale, Wash.: Jakob Romak.
Davis, W. Va. in okolica: John Brodich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kotljan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdri.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Frank Sepich in Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Škel in Louis Lončarič.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.
Kemperer, Wyo.: Josip Motolič.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreča Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo-de oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

URADNA GLAVNEGA TAJNIKA
J. S. K. JEDNOTE.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDE-NIH DRUŠTVIH.

Sv. Florjana, štev. 64, So. Range, Mich.

Zopet sprejeti: Matija Ožanič; 72, 5486, 1000, 34. — Margare-ta Ožanič; 83, 9857, 500, 23.

Pristopili: Pavel Mavrin; 86, 18205, 1000, 29.

Sv. Jezusa Prijatelj Malenih, štev. 68, Monessen, Pa.

Zopet sprejeti: Jos. Krznar; 78, 16842, 1000, 34.

Pristopila: Kovacich Jela; 86, 18219, 1000, 29.

Zvon, štev. 70, Chicago, Ill.

Pristopili: Racieh Jos.; 76, 18220, 1000, 39. — Schneller Pe-ter; 83, 18221, 1000, 32. — Vidovič Peter; 79, 18222, 1000, 36.

Sv. Janeza Krstnika, štev. 71, Collinwood, O.

Zopet sprejeti: Joseph Verec; 87, 16938, 1000, 26.

Suspendirani: Slapnik Matija; 70, 6437, 1000, 34. — Meše John; 78, 15333, 1000, 34. — Kračna John; 76, 12466, 1000, 33. — Razdrt Joseph; 74, 12690, 1000, 36. — Rupert Frank; 92, 13470, 500, 18.

Sv. Janeza Krstnika, štev. 75, Cannonsburg, Pa.

Zopet sprejeti: Medoš Miha; 79, 7085, 500, 28. — Mezek An-ton; 78, 2044, 1000, 25.

Suspendirani: Tomšič Adolf; 90, 15054, 500, 22. — Možar Mar-tin; 75, 16894, 500, 38. — Močilar Nikolaj; 77, 13896, 500, 33.

Sv. Barbare, štev. 79, Heilwood, Pa.

Prestopili k društvu sv. Alojzija, štev. 36, Conemaugh, Pa.: Frank Prosen; 73, 2844, 1000, 31. — Martin Sinkovec; 72, 10104, 500, 36.

Sv. Janeza Krstnika, štev. 82, Sheboygan, Wis.

Suspendirani: John Bozjik; 83, 17327, 500, 30. — Jos. Dra-govan; 87, 17912, 1000, 27. — Karol Erjenčnik; 82, 11264, 500, 26.

— Louis Florjančič; 85, 15651, 500, 27. — Vinko Kodre; 89, 14038, 500, 22.

Sv. Alojzija, štev. 87, St. Louis, Mo.

Zopet sprejeti: Brezovec Frank; 85, 16378, 500, 28. — Kosič Geo.; 84, 16901, 500, 29.

Suspendirani: Skok Frank; 75, 10999, 500, 34. — Skok Ivana; 85, 12747, 500, 25.

Suspendirani: Brezovec Frank; 85, 16378, 500, 28. — Gregor Koseč; 84, 16901, 500, 29.

Sv. Mihaela, štev. 88, Roundup, Mon.

Zopet sprejeti: Majdič Jacob; 84, 14311, 1000, 27. — Vrane Ignac; 78, 2379, 1000, 25.

Suspendirani: Maršič Marko; 85, 11063, 1000, 24. — Ugrin Frank; 78, 15112, 1000, 34.

Sv. Jožefa, štev. 89, Gowanda, N. Y.

Zopet sprejeti: Tekavec John; 83, 16432, 1000, 30.

Sv. Frančiška, štev. 99, Moon Run, Pa.

Zopet sprejeti: Drobšč Frank; 91, 12361, 500, 19. — Debeve Frank; 68, 2001, 1000, 36. — Debeve Jera; 79, 9090, 500, 27.

Sv. Matere Božje Karm., štev. 100, Monongah, W. Va.

Pristopili: Andrej Šurina; 92, 1826, 1000, 23. — John Fufton; 92, 18209, 1000, 23.

Sv. Martina, štev. 105, Butte, Mont.

Pristopili: Lovrene Jenks; 84, 18201, 1000, 31.

Suspendirani: Frank Mantz; 67, 14692, 1000, 44.

Sv. Janeza Krstnika, štev. 106, Davis, W. Va.

Pristopili: Skerbee Joseph; 92, 18223, 500, 23.

Sv. Antona, štev. 108, Youngstown, O.

Prestopil k društvu sv. Jožefa, štev. 12, Pittsburgh, Pa.: Čopić Maks; 94, 16406, 500, 19.

Sv. Frančiška, štev. 110, McKinley, Minn.

Suspendirani: Tom Vučinovich; 80, 15761, 1000, 31.

Sv. Jurja, štev. 111, Leadville, Colo.

Pristopil: Frank Shray; 90, 18204, 1000, 25.

Suspendirani: Ivana Hren; 85, 8496, 500, 21.

Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Pristopil: Kostelic Joseph; 76, 18224, 1000, 38.

Sv. Pavla, štev. 116, Delmont, Pa.

Prestopili k društvu sv. Mihaela, štev. 40, Claridge, Pa.: John Ueman; 60, 2095, 1000, 42. — Katarina Ueman; 74, 9188, 500, 32.

Sv. Stefana, štev. 117, Sartell, Minn.

Prestopil k društvu sv. Mihaela, štev. 88, Roundup, Mont.: Ru-dolf Cvelbar; 78, 10950, 1000, 30.

Sv. Jurja, štev. 118, Cokedale, Colo.

Zopet sprejeti: Anton Ružich; 74, 14956, 1000, 42.

Sv. Marija Čistega Spočetja, štev. 120, Ely, Minn.

Pristopile: Marija Šepelj; 96, 18197, 1000, 19. — Rozalija Gre-bene; 88, 18198, 100, 27. — Marija Grebene; 91, 18199, 1000, 24. — Katarina Gruden; 93, 18200, 500, 22.

OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značijo: Prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovano svoto, četrta razred.

GEO. L. BROZICH, gl. taj.

Grozovita in nevtrjetna
zgodba.

Milan Pugelj.

(Nadaljevanje.)

III.

Naš junak je prejel pismo.

"Moj dragoceni, molj ljubli,

moj ljubli! Zdal je že trideseta

noč minila, že enatrideseti dan

je započel z zarjo in s solneem, kar

hodim na stolp svojega grada, kar

gledam v daljno stran proti Tebi

in kličem Tvoje prejasno in pre-

ugledno ime. Ali me ne čuješ, Sko-

pce, ali ne razumeš, kako se po-

govarjam s Teboj po vetrovih in

viharjih, Skopce? Glej, odkar sem

spoznala Tvojo slavo, odkar sem

brala Tvoja božanska dela, so se

mi odprla zlata vrata v carstvo

Tvojega duha. O Ti silni, o Ti

nadzemski! Ti, ki govoriš s soln-

cem, Ti, ki šepčeš z rožo! Skrbno

hočem obrisati prah s svojih ne-

vrednih nog zdaj, ko se bližam

Tvojem svetišču! Dovolj, dovo-

li, moj presvetli, da se Ti predsta-

vim! Jaz sem tista večna dosegli-

va in nikoli dosežna, jaz sem tista,

ki sem se vozila z mladeničem-pi-

sateljem po penecem jezera, in ga

rotila, naj bo za božjo voljo moj

preljubi. Dam mu svoje belo telo,

dam mu svojo dušo, v daljo hre-

penec, dam mu tudi ves svoj po-

svetni blagor, svoje številno pre-

moženje. A on mi je odrekel, češ,

da pojde v lemenat, ker le tako

more svojemu narodu prav ker-

stiti. In jaz sem tista kometa, ki

sem izpila dušo zaljubljenemu ka-

planu, jaz sem tista kraljčina, ki

sem pozvala Jozvo Štempiharja,

slavnega literata, na svoj blesteči

dvor, da delim z njim svoj zlati

prestol. Jaz sem tista Lojzka, Min-

ka in Pavlinka, ki sem se zalju-

bila vate, še preden sem Te vide-

la, še preden sem Te slutila z ne-

odoljivo ljubeznijo, v hrepenjenju

porojeno, v trpljenju očičeno,

neprestano kopnečo v daljne da-

ljuje. Moja duša Te poveličuje!

Rože mojega polja molijo k Tebi,

lipa mojega vrta se klanja k Tebi,

in ogromna in cvetoča Tvojem

veličanstvu. Zdal je napočil vesel

majnik, ljubezni čas. O pridli, mo-

gocni ženin, o pelji svojo nevredno

nevesto na svojo belo posteljo.

Jaz Te ljubim, ljubim, ljubim —

Tvoja, Tvoja, Tvoja knežina.

Tako se je torej približal veliki

dan in tako se je izkazalo, da ni-

so varale sanje in da bi goljufala

božanska domišljija. Ali o gorje,

kako kruto je tiščalo življenje

svojo težko dlan na cvetoča usta

kipeče sreče, kako brez usmiljenja

je pokvečilo našega junaka, da

nikakor ni mogel stopiti pred mi-

lo neznanko, znano iz daljnih

sanj, podati ji roko in se z njo in

z njenim denarjem za večno sve-

zati. Skrito, da ga ni videl svet,

je vtikal ponoči svoj dolgi život

skozi okno, stopal iz prvega nad-

stropja na vrt, postajal in se skla-

njal previdno in skrbno med hi-

šami na ulico in dobro gledal, če

je stopal visoko železno ograjo in

zavijal po najtemnejših in najza-

povednejših ulicah na polje in v

gozd. Hodil je — glavo med žle-

bovi, rame med najvišjimi nad-

stropji in premikajoč noge kakor

dvoje upognjenih telegrafskih

drogov — o kako pošastno je ho-

dil! In ker se je bal ljudi, je vsled

nervoznosti mahal z dolgimi ro-

kami, s prostranimi dlanmi in de-

Izmotal se je izmed hiš, ril je

med vejami kostanjev in se z nji-

mi praskal in prepeval, dokler se

ni preril do hoste, kjer je sedel

truden in zamišljen. Dolgo in

brez usmiljenja ga je morila za-

vest žalostnega položaja, ki je

kriv, da ne more poleteti drobni

ptički enako z zeleno vejico v

kljunu svoji komesti v mehko in

gorko naročje. Ali ni sreče na sve-

tu, da bi ne imela senčne strani,

in ni nesreče na svetu, ki bi ji

manjkala tudi dobra plat. Tako

se je naš junak nemalo razkrat-

kočasil, ko je pomislil na posledni

postav novega Mozesa, denar-

nega gospoda Teodorja Fekonje.

Kakšna grozna kazen zadene ur-

ednike, o katerih se izkaže, da

niso estete! Uredništvo beletri-

stične lista je duša njihovega

življenja, to je njihova čast, njih-

ov javni ponos, in ugled. Kaj bo

storil dolgi in obriti profesor Mi-

govce, kaj bo storil stari gospod

Krivokljun, kaj naj počne mladi

in po lastnem prepričanju najšir-

ši javnosti namenjeni gospod Ivo

Pezdir, ko ga enkrat oropajo nje-

gove duše, njegovega ponosa in

ugleda, oh uredništva! Za modrega

Salomona, žida starega testa-

menta, je napočil hudi čas, ki mu

iztisnil krilate besede: Havel ha-

velim! Vanitas vanitatum vanitas

ali v fragmetarični kranjski ju-

dovščini povedano: Janez, moj

kšest ne gre! Isto, umni bralce,

letoletnega onega moža in mu izpu-

lilo iz prsi težke besede: Narod

moj, ti me nisi vreden! In on, ki

je hodil prej v visokem svetlem

cilindru s temperamentno zaokro-

ženimi kraji, ima sedaj na glavi

preprost črn klobuk na preseko,

on, ki je hodil prej v črni elegan-

tni suknji, jasno razkrivajoči ple-

menite oblike njegovega vitkega

života, razklani zadaj od hrba do

tal, hodi zdaj v navadni pelerinji

za dež in razne druge umne. Prej

je šetal kakor mlad srnjak, ves

duhovit in živahen, zdaj lazi oko-

li pobit in porastel, da se ga o-

trok ustraši kakor divjega moža.

O havel havelim! Bliza se grozno

in divje razdejanje. On se izgubi,

on utone med sivimi zidovi vsak-

danosti, on otopi, on umrje. Če-

mu naj še živi človek, ko je izgu-

bil v javnosti svojo čast, tisti zve-

neči in lepi znanji naslov, ki de-

la njegovo ime zvočno, blagogas-

no in ritmično? A literatu se krči

duša od smeha. In še ni dobro pre-

mislil enega, ko se mu že vsiljuje

drugi slučaj.

"Kaj bo z kritiki?"

Takoji prvi dan, ko zavladajo

nove postave, se jim dokaže res-

nica — njihova nespamet. In ka-

zen, ostrejša, kakor bi si jo mo-

gel izmisliti zanje najhujši tiran

starega veka, jih grize že v pete.

Spisati morajo spis, ki dosega ti-

stegeta, ki so ga spoznali sami za

najsl

IZVRŠEVALNI ODBOR:
Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kallish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

VOJAŠKE VESTI.

Vpoklicanje letnikov 1897. in 1898.—1897. Z Dunaja z dne 5. septembra poročajo: Črnovojnik letnika 1897. bodo poklicani (iz- vzemši najbrž srednješolske dija- ke) dne 22. septembra pod orožje. Črnovojnik letnikov 1895.—1897. bodo poklicani najbrž 15. oktobra ali pa šele 15. novembra.

Odlikovan je bil praporščak v rezervi Fran Žaren s srebrno hrabrostno svetiljo 1. razreda.

KRANJSKO.

V ruskem ujetništvu. Martin Likar se nahaja v vojnem ujetništvu v kurški guberniji v evrop- ski Rusiji, kakor je sporočil svo- jemu očetu Jakobu, ki biva v Idriji. — Fran Žabkar se je oga- sil iz Tjuma v Sibiriji svoji ma- teri Rozalki v Cirjem, pošta Raka na Dolenskem. — Fran Zelezni- kar se kkor vojni ujetnik nahaja v Narovčatu v penski guberniji v evropski Rusiji. Oglasil se je iz rečenega mesta svoji ženi Anto- niji, ki biva v Dolenjem Golem na Igu. Žena je bila Francetove- ga pisma nepopisno vesela, ker ni bilo toliko časa od njega nobene- ga glasu in poročila. — I. Pečelin se je oglasil iz Moskve svoji ma- teri Marijani, ki biva v Stari vasi št. 9, pošta Žiri nad Škofjo Loko. Piše: Ljuba mati! Predno Vam nadalje pišem, Vas prav lepo po- zdravim in Vam dam vedeti, da sem ujet in ranjen. Vse se je hkrati zgodilo. Bil sem ravno na pa- trulji. Hvala Bogu, da sem imel milost, da sem ostal pri življenju, ker sem bil že čisto sam. Že sem mislil, da se ne bom nikoli več videli na tem svetu. Pa Bogu je vse mogoče. Zdaj sem v bolnišnici v Moskvi, kjer se mi ne godi še preslabo. Samo to je grozno hu- do, da se tobaka nimam, denarja pa tudi ne, da bi si ga kupil. To mi je tudi hudo, ker nimam no- benega Slovenca, da bi se z njim kaj pogovoril, ker so drugi ujet- niki sami Nemei in Madžari, da moram vedno tiho biti. Pošljite mi kaj denarja, da si bom za pobol- šek kupil malo kruha in tobaka... V Moskvi, dne 26. avgusta 1915. — Ivan Zupan se je oglasil iz Ru- sije svoji ženi Franciški, ki živi v Zagorju ob Savi.

V srbskem ujetništvu. Fr. Ple- see je prišel po vročih bitkah in bojih Srbom v roke, ki so ga od- vedli s seboj v vojno ujetništvo v Niš, odkoder se je zglasil svo- jem, ki biva v Begunjah pri Cerklju.

V italijanskem ujetništvu. Jo- žef Mayr se je oglasil iz vojne- ga ujetništva v Italiji. Nahaja se v Genui, ki se zaradi svoje lepe lege nazivlja "la Superba". Ge- nua šteje 219.507 prebivalcev in ima krasne palače. V trgovskem svetu so znani genovski svilni, zlati, srebrni, alabastrovi izdelki, kakor tudi korale, olje, umetne evetlice, rožnate olje, genovsko mlo, rokavice itd. Jožef Mayr se je doma na Dolenskem na gori sv. Lovrenca pri Krškem. — Ivan Hrovat se je oglasil svoji sestr- i Mariji, omoženi Bizjak, ki biva v Begunjah na Gorenjskem. Piše: Dan Ti vedeti, da sem ujet v Ita- liji. Zdrav sem, hvala Bogu, in mi ne gre še preslabo. Prej sem Ti že enkrat pisal, pa ne vem, če si do- bila. Zdaj nam je naročeno, da moramo samo italijansko ali nem- ško pisati, drugače ne gre naprej. V Cremoni, Caserma S. Martino, dne 26. junija 1915. Cremona leži na levem bregu reke Pada in šte- je 36.848 prebivalcev. Znae so eremonske gosli. Mesto ima pre- cej živahno trgovino s predvdom, ogljem, žitom, žitom, svilu, sirom, voskom, medom itd. V Cremoni je še nekaj ujetih Slovencev. — Iv- pire, vojak 17. pešpolka, se je bo- jeval z Italijani. Po vročih bojih je naposled prišel Italijanom v ro- ke, ki so ga odvedli v mestec Ospitaletto, ki leži v Lombardiji v podnožju Alp na železnici, ki gre iz Verone v Milan. Oglasil se je iz rečenega mesteca svoji ženi Alojziji, ki biva v Malem trnu pri Sv. Duhu, pošta Krško. — Pra- porščak Vlado Svetličič se je o- glasil svoji skrbni materi Mihaeli,

ki stannje v Spodnji Šiški. Na- haja se v vojnem ujetništvu na Siciliji.

V angleškem ujetništvu. Jožef Kosec se nahaja v angleškem vo- jnem ujetništvu, in sicer na otoku Malti v Sredozemskem morju, kakor je sporočil svojemu bratu Andreju, ki se bije kakor domo- brancev z Italijani.

Pogreša se že od 23. oktobra l. l. Fran Tolar iz Lanič, pošta Go- renja vas na Gorenjskem, ki je služil pri 17. pešpolku. Zadnjič je pisal iz Karpatov.

Pismo italijanskega ujetnika iz Ljubljane. Turinska "Stampa" priobčuje pismo nekega ujetega italijanskega vojaka iz Ljubljane, ki poudarja, da raznajo Avstrijci z italijanskimi ujetniki prav lepo. Darilo. Podružnica državnega društva avstrijskih bančnih in hranilničnih uradnikov je daro- vala za okrepčevalno postajo na južnem kolodvoru v Ljubljani 50 kron.

Za oslepele vojake. Kavarnar A. Tonec (kavarna Europa) je izročil kranjski deželni blagajni od notarske pisarne v Podgradu (Istra) poslanih 185 K iz neke sodne poravnave in kot zbirko v sklad za oslepele vojake.

Cesarjevo darilo. Cesar je podar- il pogorelem v Ribnici podporo 3000 K.

Vizitacija. Poročili smo že, da je dospel 2. septembra v Ljublja- no v svrhu pregledovanja dru- stvenih zavodov Rdečega križa na Kranjskem zvezni predsednik av- strijskega Rdečega križa grof Ru- dolf Abensberg in Traun v spre- mstvu grofa Franca Thurn-Valsas- sina, predsednika nižjeavstrijske- ga Rdečega križa. Na kolodvoru sta ju sprejela predsednik kranj- skega Rdečega križa Gustav del Cott in glavni odposlanec avstrij- skega Rdečega križa na bojnem polju polkovnik Schiwitz pl. Schiwitzhoffen. Došla gospoda sta po- tem napravila obiske pri vojnem in etapnem poveljstvu, pri raznih gospodih ter poveljstev, nadalje gospenj predsednika kranjskega Rdečega križa baronici Karli Schwarz in Hermini del Cott, so- progi društvenega predsednika. Nato sta grof Abensberg in Traun v grof Thurn-Valsassina pregle- dovala v spremstvu predsednika del Cott in glavnega odposlanca polkovnika Schiwitza plem. Schiwitzhoffen okrepčevalno postajo za ranjene in bolne vojake na južnem kolodvoru v Ljubljani. Drugi dan sta pregledovala rezervno bolnišnico Leonitce v Ljubljani, popoldne pa rezervne bolnišnice v Neovem mestu, Kandiji in na Toplicah. Spremljala sta jih še imenovana gospoda predsednik del Cott in polkovnik pl. Schiwitz. V Novem mestu sta obiska- la tudi okrajnega glavarja baro- na Rechbacha. Posetila sta tudi društveno pisarno v Ljubljani, pri kateri priliki je zvezni pre- sednik grof Abensberg in Traun pregledal natančno vsak referat. Z opoldanskim brzovlakom sta odpotovala v Maribor. Tekom vi- zitacije je izrazil zvezni predsto- jnik opetovaje svoje polno prizna- nje na izvršni organizaciji dru- štva, izbornem uradovanju in re- du v pisarni in pregledalnih bol- nišnicah. Predsednik nižjeavstrij- skega društva grof Thurn je ob- iskal posebej še bolnišnico v Fran- Josipovem azilu in Ljudskem do- mu ter se o vsem poslovanju na- tančno informiral. Tudi o teh bol- nišnicah je izrazil svoje prizna- nje. Pri odhodu obeh funkcijsko- narjev sta bila navzoča kakor pri sprejemu predsednik del Cott in polkovnik Schiwitz pl. Schiwitzhoffen.

Umrl je v Litiji Anton Prein- folk, posestnik itd., po dolgi mu- čni bolezni v 75. letu starosti. Za- pušča žalujčo soprogo Ursulo ro-jeno Juh, tri sine: Antona, poš- nočnega Asistenta, Franca, nadpo- ročnika, in Frica, pomočnika v re- zervi, dva hčeri Minko in Lojzko, sinah Ano Preinfalk roj. Elsner ter vnuka Tončka in Bredo. Po- kopali so ga dne 7. septembra na pokopališču v Litiji.

ŠTAJERSKO.

Umrl je v Mozirju 3. septembra Anton Elender, orožniški straž- mojster v poklju, posestnik, ob- činski svetnik, odbornik Gor. Sav. posojilnice itd., v starosti 68 let.

Zenska — desetnik. Pred krat- kim se je iz Ogrskega pripeljala neka okoli 25 let stara zenska v obleki desetnika. Bila je pravi de- setnik, le lase je imela zavite pod čepico. "Desetnico" so v Zida- nem mostu ustavili, preoblekli jo v žensko obleko ter oddali v ob- činski zapor, odkoder so jo zopet poslali nazaj na Ogrsko. Nave- denka je rekla, da je spremljeval- ka svojega ljubicea in ker ni drugače mogla z vojaškim vlak- om, se je preoblekla v vojaško obleko.

Kolera. Po poročilu z dne 4. septembra se je primeril v Loku (celjski okraj) en slučaj kolere. Štajerska namestnija razglasa, da je bil ugotovljen en slučaj kolere v Širjah pri Zidanem mostu.

KOROŠKO.

Žrtve vojne. Z Brnce poročajo: Marsičemur smo se že privadili, a kakor strela z jasnega neba nas je pretresla vest, da je padel dne 15. julija na severnem bojišču naš sosed Janez Hasler podmače Kruglič na Brnci. Pokojni je bil izredno prijazen, vedno vesel, ve- dno potrpečljiv sosed, zvršen skre- ben gospodar, vreden družinski oče in do smrti zvest mož svoje mlade žene. Pisal je po možnosti vsak dan in prijatelji Arneje, ki je mrtvemu odvzel, kar je imel pri sebi, se ni upal obvestiti ubo- ge žene, "ker sta", kakor piše župnik, "morala zelo srčno biti v zakonu, kakor vidim iz pise- mi, ki jih je nosil pri sebi." Zapušča ženo in štiri otroke, katerih zad- njega so te dni krstili.

V ruskem ujetništvu. Iz Ziljske Bistrice poročajo: Iz ruskega u- jetništva sta se oglasila Jožef Katnik, podmače Bieer, in Er- nest Ahac, podmače Projev. Oba sta iz Bistrice. Slednji je ranjen na nogi.

Vojaki za Rdeči križ. Bolnišni- ca Rdečega križa v Beljaku je sprejela od vojaškega delavskega oddelka X. 97. ki obstoji večino- ma iz Slovencev s Kranjskega in Primorskega, 232 K 30 v.

Razglas deželne vlade. Deželna vlada razglasa z odlokom z dne 26. avgusta sledečo notico: Prime- roma dobra žetev na Koroškem je povzročila, da ljudstvo nima več strahu, da bi primanjkoval po- trebni živež, a hkrati se vrača tu- di ona lahkomišelnost in brezskrb- na navada, da ljudstvo ne štedi v moku in žitno, dasiravno se je vlada že mesec v mesec borila proti tej brezskrbnosti. Pozabiti pač ne smemo, da nam tudi naj- obilnejša žetev ne more docela nadomestiti uvoza žita, ki se vrši v mirnih časih in da je nadalje slabo vreme zadnjega meseca v posameznih delih Avstrije in o- sobito Ogrske znatno oškodovalo žetev. Jako nevarno položaj bi nastal, ako bi se prezirali pred- pisi, ki jih je vlada izdala glede štedljive porabe moke in žita in ki so več ali manj vsakomur znani. V polnem obsegu torej še ve- ljajo predpisi glede množine mo- ke in žita za posameznika in ra- vnotak predpisi glede krušnih listkov. Vlada opozarja, da so ob- lasti dolžne paziti na strogo izvr- ševanje teh predpisov in kazno- vati one, ki se temu upirajo. Vla- da pozivlja vse patrijote, da se z ozirom na splošno korist sami u- klonijo tem predpisom in da na- znanijo kršitelje predpisov na politično oblast.

Državno nadzorstvo nad in- zemskimi posesti na Koroškem. Iz Celovec poročajo: Deželna vla- da je odredila državno nadzor- stvo za naslednja posestva, ki so last inozemcev: Posestvo Töschendorf grofice Marije Colonna Czsonowske v občini Althofen in najemniška hiša v Treibach; po- sestvo Tentschach bivšega angle- škega poslanika Edwarda Willia- ma Goshen, občina St. Peter na Gorici; posestvo Oberaich, last italijanskega državljana Elije Melli, občina Baldramsdorf.

PRIMORSKO.

Žrtve vojne. Umrl je v Ljublja- ni v eni tamkajšnjih rezervnih bolnišnic Andrej Rijavec, mizar iz Gorice. V februarju je šel k vo- jakom, koncem avgusta pa je podlegel težkim ranam, ki jih je dobil v bojih za Doberdobsko pla- noto. Pokojni Rijavec, mlad mož 35. let, doma s Trnovca nad Go- rico, se je dokopal s svojo marlj- ivostjo in veščnostjo do jako do- brega mizarja, v njegovi delavni- ci ob Livadi v Gorici ni manjkalo dela in trgovač je s Trstom in Re-

ko. Vojna uprava je ustavila to marljivo delo. Rijavec je moral k vojakom in storil je svojo držav- ljansko dolžnost, sedaj pa počiva v miru v Ljubljani ob strani dru- gih vojakov, ki so postali žrtve vojne. Rijavec zapušča žalujčo ženo in 5 nepreskrbljenih otrok.

Umrl je na Dunaju dne 4. sep- tembra general infanterije Evgen baron Albori. Pokojnik je bil ro- dom iz Trsta in svoj čas divizijo- nar v Ljubljani. Bil je potem ne- kaj časa deželni šef v Bosni in Hercegovini ter generalni armad- ni inspektor. V poletnem času je navadno hodil na Gorenjsko.

V ruskem ujetništvu. Albert Benčič se je oglasil iz tambovske gubernije v evropski Rusiji. Nje- govci ljudje (žena Cilka, otroci in pa oče) bivajo v Herpeljah pri Divači.

Pogreša se črnovojnik Ivan Le- ban, 26. domobranskega pešpolka, 1. stotnije. Udeležil se je zadnje bitke meseca marca v Karpatih. Po njem poizvede njegov brat Anton Leban, orožniški stražmoj- ster na Reki pri Cerkmnu.

O stanju kolere v Trstu se po- roča: Dne 1. septembra je bilo v zdravniški oskrbi 10, novih sluča- ev 1, okrevalo 1, ostalo v zdrav- niški oskrbi 9. Nov slučaj se je zgodil v ulici S. Marco št. 18. 4. nadstropje. Baeilonosev je v opa- zovanju 2. v vili Sartorio je na opazovanju 1. Po poročilu z dne 4. septembra so se primerili v Tr- stu 3 slučaji, v štirih občinah go- riškega okraja 5 slučajev in v šti- ri občinah sežanskega okraja 6 slučajev. Obbolelo se civilne osebe.

Petrolej se prodaja v Trstu po 66 vin. liter v mestu in po 68 vin. v okolici.

Iz sežanskega okraja poročajo: Kljub vojne z Italijo v našem o- kraju se je pričelo novo šolsko leto dne 1. septembra. Šolskega poduka ne bo v občinah, ležečih ob italijanski fronti; te občine so: Brestovica - Selo, Kostanjevica, Mavhinje, Gorjansko, Vojšćica, Temnica, Lipa, Sveto in Škrbina. Te občine so ogrožene in se naha- jajo v šolskih prostorih bolnišni- ce ali pa se nahaja vojaštvo. — Naše vojaštvo komaj čaka trenut- ka, da stopi v ofenzivo napram italijanski vojski, da prodere v Benečansko.

Na hrvaški gimnaziji v Pazinu se je pričelo šolsko leto 18. sept.

DALMACIJA.

Drobci potopljene ladije. Iz Dubrovnik poročajo, da se tam ob morski obali dobi še vedno polno drobcev lesa potopljene la- dije "Giuseppe Garibaldi". Na morskem pesku pri Castatu so našli posnetno poveljnika ome- njene ladije. Glasi se: Capitano di Vascello Fortunato Cimenio Nunes Franco, Commandante della R. Nave "Garibaldi". Spo- daj so tri črke: "R. M. I.", to je Reggia Marina Italiana.

POUK V ANGLEŠČINI.

To je gotovo lepa prilika, ka- kor tudi v korist nam tujcem. Pi- še se lahko za brezplačna poja- snila na:

Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Rad bi izvedel za naslov svojih prijateljev EDVARDA ZOR- ZUT in JOZEFA SAMEC. Do- ma sta iz Vedrijana, Brda pri Gorici. Nahajata se nekje v West Virginiji. Prosim, da se zglasita, ali če kateri izmed ro- jakov ve za njun naslov, da mi naznani. — John Koncut, 752 N. Warman Ave., Indianapolis, Ind. (4-6-10)

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in o- kolici naznanjamo, da jih bo ob- iskal naš zastopnik

JOHN KUMBE,

ki je pooblaščen pobirati naroč- vino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem

Upravništvo Glas Naroda.

Kadilci
cigaret pred petnajstimi leti
so kadilci
TURKISH TROPHIES
tudi danes.
Izdelovalci najkakovostnejših
in okusnih cigaret.

VABILO

na
PRVO VELIKO VINSKO TRGATEV.
katero priredi
slovensko pevsko društvo "Zvon"
v soboto 9. oktobra 1915
v prostorih g. Leona Štruklja,
193 Knickerbocker Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Pričetek ob osmi uri zvečer.
Vstopnina 15 centov.

Ker je to naša prva Vinska tr- gatev, je upati, da se je bodo pri- jateljeli petja in dobre zabave ude- ležili v kolikormogoče velikem številu. Za dobro kuhinjo in iz- borno pijačo bo vsestransko pre- skrbljeno. Vsakovrstne zabave bo obilo.

K obilni udeležbi vabi
(3x 5,7,8-10) ODBOR.

Rad bi izvedel za naslov brata JOSIPA PLEŠIVEC. Prosim cenjene rojake, da mi ga javi- jo, ali naj se pa sam oglasi Mar- tinu Lovrenčič, Box 388, Camp 66, Davis, W. Va.

Iščem FRANKA HERVATIN. Doma je iz Trpčan pri Ilirski Bistrici. Prosim cenjene rojake, če kdo ve njegov naslov, da mi ga javi, ali naj se pa sam oga- si. — Anton Roje, Box 388, Camp 66, Davis, W. Va.

Kje je moj brat IVAN LOGAR, podmače Car iz Vrbe pri Il. Bistrici na Notranjskem? Pred tremi leti je bil v državi Michi- gan in sedaj ne vem, kje se na- haja. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sam javi svojemu bratu: Joseph Logar, Box 614, Kane, Pa. (4-6-10)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj bratranec PETER MIHELIC. V Združenih državah se nahaja že 10 let. Svoječasno sva bila skupaj v Nemčiji in pred štiri- mi leti sem sam semkaj prišel. Prosim cenjene rojake, ki vedo za njegov naslov, da ga mi na- znanijo, ali naj se pa sam javi. Frank Mlekuš, Box 55, Sun, W. Va. (4-5-10)

Največja farmarska naselbina.

Največja slovensko - hrvaška farmarska naselbina v Ameriki je v okolici mesta Ashland v Wisconsinu. BLIZU 200 SLOVEN- CEV IN HRVATOV lastuje zeml- ljo v tem kraju. Naselbina je sta- ra nad šest let in mnogo naseli- kov ima že jako lepe farme, ki so najboljši dokaz, da je zemlja v tem kraju dobra in kraj ugoden za naše naselbine. Drugi vzrok, da ti naseljenici tako lepo napre- dujejo, je to, da jih kompanija ne zapusti, ko se enkrat naselijo, ka- kor se to drugod godi, temveč jim stoji na strani toliko časa, da si opomorejo. To je mogoče zato, ker je kompanija poleg njih in ne na štotine milj proč. V pospeš- vanje svojih interesov so si far- marji ustanovili potrebne organi- zacije. V korist vsakega kupeca zemlje je, da vse to upošteva. Ako hočete torej kupiti dobro zemljo na dobrem kraju, tedaj pridite ali pišite na:

The James W. Good Company
Slovenian Dept., Ashland, Wis.

Vsakomur se pošlje list Goodov Naselnik zastoj, ako piše ponj, če se zanima za zemljo ali ne. Še danes pišite ponj!

OGLAS

NARAVNA VINA
Cenjenim rojakom priporočam svoja

iz najboljšega grozolja.
Najboljše staro belo vino Ries- ling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je ro- jak M. Žugel.
S spoštovanjem
S. JACKSE,
Box 161, St. Helena, Cal

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Vodnik sreče.

Zdravniška knjiga, kakor se hitro doma osladi vseh bolezni, posebno spolnih.
Vsakemu zastoj.
J. F. Dolenc, Box 819 Milwaukee, Wis.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem la popravilam po najnižjih cenah, a de- lo trpežno in zanesljivo. V poprav- zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V poprav- vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu ka- koršno kdo zahteva brez nadaljnj- vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

IŠČEM

slovensko deklo za pomoč pri hiš- nem redu. Starost od 18 do 24 let. Plača po dogovoru in tudi za vo- žno sem pripravljena da ti denar. Pišite za pojasnila na:
Mrs. J. M.,
418 1/2 Ord St., Los Angeles, Cal.
(4-5-10)

POZIV.

Mr. JOSEPH BRÖZICH iz East Helene, Mont., naj nam blagovoli naznaniiti, zakaj nam je poslal \$2.50. Prejeli smo Money Order brez pisma in naslova.
Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York City.
(4-7-10)

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONCORD RDEČE VINO 60c. galona. CATAWBA BELO VINO 80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih na- ročilih cena po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

HAMMOND SALES CO., Dep. 146 St. Louis, Mo.

Pozlascena ura z 21 kameni le \$5.95.

Slava Hammond na 21 kamnov, znana kot najboljša želez- niška ura, najnatančnejši časomer, s patentiranimi izločevalnimi, polno jsmčna za 20 let, s pozlačenim pokrovjem. Vredna najmanj \$25 za vsakega, ki hoče popolnoma natančno uro. Naša znana tvor- niška cena je le \$5.95. Pošljite nam le 20 centov depozita in pošljemo vam jo takoj po postu ali eks- presu na ogled. Če boste zadovoljni z njo ter se pre- pričali, da je to najlepša in najboljša pozlascena ura, kar ste jih kdaj videli, ne glede na ceno, potem jo vzemite. Če ne, jo lahko vrnete na naše stroške in mi vam vrnemo denar. Ogledajte si najprej to uro, predno kupite kje drugod. Mi vemo, da vam bo ugajala. Okoristite se, dokler traja ta ponudba.

dobite "GLAS NARODA" skoro štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in po- stavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila z bojišča in rane slike. Sedaj ga sleherni dan raspolijamo

13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkreanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic \$ 5.50 12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO tudi šteti domači TROPINJEVEC IN SLIVOV- KA kuhana v naši lastni destilaciji.

Nashe cene so sledeče:
Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Slivovitz per gal. \$2.75—\$3.00
Tropinjevec zaboj \$ 9.00
Slivovitz zaboj \$13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 85c.
Catawba in Delaware per gal. 75c.—80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj.
Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pišaje jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grubbe

Spisal J. P. JAKOBSEN.

Za Glas Naroda prevel G. P.

14

(Nadaljevanje)

V takem položaju sta dolgo ustrajala. Naenkrat je skočil Ulrik Frederik pokone. — Ne, ne, — je rekel, — tako ne more iti to naprej! Bog ne beži mi je priča, da si mi draga kot moja srčna kri in da ne vem, kaj naj postane iz mojega življenja, če bi te moral pogrešati! A kam naj pelje to? Vsi so tako zelo proti nama in ni ga človeka, ki bi imel za naju besedico tolažbe. Vsi se obračajo od naju, vsi in vsaki. Videti je kot da jih je obil mrzel curek, če me sedaj zagledajo. Prije pa je bilo kot da je prisvetil solnčni žarek, — kadar sem se približal. Tako sameat sem, Zofija, tako britko sameat! Jaz vem, ti si me svarila — in velika sramota je zame izgovoriti prošnjo, s katero se hočem sedaj obrniti na tebe. Jaz pa bom poginil v tem boju, ki mi je vzel ves pogum in vso čast, da kar gorim sramote. Raditega te prosim: — Daj mi prostost! Daj mi nazaj mojo besedo, ti srčnoljubljena deklica!

Zofija se je dvignila. Stala je nepremično in mrzlo kot kip ter je resno strmela vanj, dočim je govorila:

— Jaz sem blagoslovljena, — je rekla mirno in trdno. Če bi mu rekla "Da", če bi mu dala prostost, bi Ulrik Frederik tega ne sprejel. — To je čutil. Z oboževanjem bi se ji vrget pred noge ter bi kljuboval kralju in vsem drugim. Ona pa ni storila tega ter je le malo potegnila za verigo, da mu pokaže, kako dobro je priklenjen. Oh, ona je bila pametna, — prav kot so govorili ljudje! — Vrelo je v njegovi notranjosti, vrget bi se nanjo, jo prijel za beli vrat, da iztisne iz nje resnico, da jo prisili razgrniti pred njim vsak listič v rozi njene ljubezni, da bi on končno prišel do gotovitosti. Vendar se je premagal ter rekel s smehom: — Seveda, jaz vem, to je bila le šala, ali razumeš?

Zofija se je nemirno ozrla vanj. Ni bila le šala, prav gotovo ne! Zakaj torej ni stopil k njej, da jo poljubi, če je bilo vse to le šala? Zakaj je ostal tako mirno tam v senci, da je mogla videti le njegove oči? Ne, to ni bila šala, da je mogel vprašati prav tako mirno kot mu je ona mirno odgovorila. Ah, ta odgovor! Ona je slutila, kaj je izgubila s tem. On bi je ne zapustil, če bi rekla "Da."

— O Ulrik Frederik, — je rekla, — mislila sem le na najino dete, a če me nič več ne ljubiš, potem pojdi, hiti ter si gradi svojo srečo. Jaz te ne zadržujem!

— Ali ne razumeš, da sem se le šalil. — Ali si moreš misliti, da bi jaz prosil nazaj svojo besedo ter se splazil od tu s sramoto v sreu? Vsakikrat, kadar bi dvignil svojo glavo, bi se moral bati, da se sreča moj pogled z onim, ki je videl moje sramoto, nakar bi ga moral pobesiti k tlom. — On je tudi čutil, kar je rekel.

Zofija je stopila k njemu, položila svojo glavo na njegovo ramo ter jokala.

— Z Bogom, Ulrik Frederik, — je rekla, — pojdi, pojdi! Če bi te mogla pridržati le z enim lasom, bi te ne zadrževala, kakor hitro si želiš od mene proč!

On pa je nestrno zmajal z glavo. — Draga Zofija, — je rekel ter se izvil iz njenega objema, — ne igrajva vendar sedaj komedij med seboj. Jaz sem tako tebi kot samemu sebi dolžan, da zveže pastor najine roke. To pa ne more dosti hitro zgoditi in raditega se bo završilo že v par dneh, a povsem na tihem, ker nima nobenega pomena še bolj naščuvati svet proti nama kot se je že zgodilo.

Zofija ni mogla imeti proti temu nobenega ugovora in dogovorila sta se, kjer in na kak način se bo vse izvršilo. Konečno sta se prisrčno poslovila drug od drugega.

Ko je prišel Ulrik Frederik v vrt, je luna izginila in vse je bilo temno. S temnega neba pa so padale kaplje dežja. Na dvorišču so peli petelini in Daniel je zaspal na svoji postojanki.

Teden pozneje je neki siromašni pridigar poročil Ulrika Frederika z Zofijo Urnes. Slavnost se je vršila na skrivnem v palači Ulrika. Skrivnost pa se je tako malo varovalo, da sta že par dni pozneje izvedela za to kralj in kraljica. Posledica vsega tega je bila, da se je mesec pozneje na kraljevo povelje zopet razveljavilo zakonsko zvezo med obema ter poslalo Zofijo Urnes z dovoljenjem njenih sorodnikov v zavod za plemiške gospodične v Itzehoe.

Ulrik Frederik ni napravil nobenega poskusa, da bi ustavil ali preprečil ta korak. Bil je sicer zelo vzaloščen, a obenem tako izmučen in truden, da se je topo udal v to, kar se je po njegovi izjavi moralo zgoditi. Skoro vsaki dan je bil pijan in kadar je pokazalo vino svojo moč, je slikal par zvestim pivskim tovarišem, ki so tvorili njegovo edino družbo, sladko in mirno življensko srečo, katere bi bil lahko deležen. Vsa taka svoja izvajanja pa je končaval z melanholičnimi namigavanji, da bo postalo število njegovih življenskih dni zelo majhno in da bodo kmalu ponesli njegovo zlomljeno srce tja, kjer je poslano ležišče s črnim perjem in kjer opravljajo črvi posel brivca.

Da napravi konec temu življenju, mu je ukazal kralj, naj ide s četami, ki naj bi vodile Holande v Fuenen. Od tam pa se je vrnil sredi novembra s poročilom o zmagi pri Nyborg.

Zopet je zavzel svoje stališče na dvoru in pri kralju, imenovan je bil polkovnikom na konju ter je vse kazalo, da je zopet našel samega sebe.

SEDMO POGLAVJE.

Marija Grubbe je bila stara sedemnajst let.

Onega popoldne, ko je vsa prestrašena zbežala od bolniške postelje Ulrika Kristijana, je pohitela v svojo sobico ter pričela hoditi gorindol, vijoča roki. Stokala je kot v velikih telesnih bolečinah ter se vedla tako, da je pohitela Lucija dol k gospej Rigitze, katero je prosila za božjo voljo, naj pride navzgor, ker je gotovo nekaj počilo v notranjosti gospi Marije.

Gospa Rigitze je prišla v resnici navzgor, a ni mogla spraviti iz otroka nobene besede. Marija se je vrgla pred stolom na kolena, skrla svoj obraz v blazino ter na vsa vprašanja gospe Rigitze odgovorila le toliko, da hoče domov, da noče in ne more več tukaj obstajati. Pri tem je tako jokala in stokala, da je bilo groza. Gospa Rigitze jo je nato pošteno pretepla, ozmerjala Lucijo, ker jo je bila s svojim čenčanjem do smrti prestrašila ter pustila nato obe sami v sobi.

Mariji je bilo vseeno, če se jo je teplo. Da so jo zadeli udarci v srečnih dnevih njene ljubezni, bi jo bili zadeli kot najbolj temna nesreča, kot največja sramota. Sedaj pa ji je bilo vseeno, ko je vse njeno hrepenenje, vsa njena vera in vse njeno upanje ovenelo in izginito v eni kratki uri. Spomnila se je, kako je nekoč v Tjele videla, kako so hlapci do smrti kamenali nekega psa, ki je bil zašel v visoko ograjen tolmun za race. Uboga žival je plavala po vodi

semintja ter ni mogla priti na suho. Kri je tekla od nje in en kamen jo je ranil tu, drugi tam. Spomnila se je tudi, kako je prosila k Bogu, naj jo ta ali oni kamen prav dobro zadene, kajti žival je bila tako razbita, da bi bilo priznana pravi greh. Sedaj se je čutila sama kot ona Dijana ter je hrepenela po vsaki skrbi in vsakem jadu, če bi jo le hotel zadeti. Čutila se je tako nesrečno, da so bile vse njene želje in vse misli obrnjene na milostni udarec.

Če je bil to konec vse veličine, to suženjsko stokanje, ta klečeči strah, — potem ni bilo nobene veličine. Junak, o katerem je sanjala, je jahal skozi vrata smrti z zvonečimi ostrogami, odkrito glavo ter povešenim mečem. — Nikogar pa ne s strahom in mrzličnih očeh ter molitvami na tresočih se ustnih. Torej ni bilo nikakih blestečih postav, ob pogledu na katere bi človek lahko izgubil vid, nobenega solca, ki bi dajalo blesk in barvo stvarjenju. Medlo in sivo je bilo vse, — medlo, sivo in pusto, delavni dan brez vsebine, neznosno življenje vsakdanjosti je bilo vse.

(Nadaljuje se).

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vojnih listke vseh prekomorskih držav.

POŠILJAJDENAR v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

PHONE 246
Zastopnik
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.VSA NAROČILA POŠILJATE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim niti-
kom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga nelo
vpilva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni
bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodd: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje-
ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da
se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovsk: To knjigo bi človek najraje poljubil.
V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem
gozdu pri Krieglach in sembral knjigo z naslovom "Doli z oro-
žjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko
rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vsa
kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v
bolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razdirajo Sveto
Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razdirjala te
knjige?

Henrik Har: To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih
kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spi-
sali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu):
Ne bi slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom po-
sodil. Iva bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi si šli
krizmsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dumašewski je rekel v nekem svojem go-
voru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi
opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben voja-
ski strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta
pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim,
da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDruženih državah. — NAROČITE SE NANJ!

WARREN, C.

Čenjenim naročnikom v Utah,
Colorado in New Mexico sporoča-
mo, da jih bo v kratkem obiskal
naš potovalni zastopnik.

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročni-
no in izdajati tozadevna potrdila.
Upravištvu "Glas Naroda".

Prosti nasvet in infor- macije priseljencem.

"The Bureau of Industries and
Immigration" na državo New
York varuje in pomaga priseljen-
cem, ki se bili ogleparjeni, ope-
ni ali s katerimi se je slabe pav-
zale.

Brezplačno se daje nasvete pri-
seljencem, kateri so bili oglepar-
jeni od bankirjev, odvetnikov, tr-
govcev s zemljišč, prodajalcev
parobrodskih listkov, spremljeval-
cev, kadiptev in posestnikov go-
stila.

Daje se informacije v natural-
ističnih zadevah: kako postati
državljan, kjer se oglasiti na dr-
žavljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri-
seljenci na Ellis Islandu ali pri
Sarge Office.

DEJAVNI DELEŽER
DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New York: 88
East 29th St., odprt vsaki dan od
9. ure jutraj do 6. popoldnja in
v sredo srede od 9. do 12. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj u-
spesno ma-
zilo za žen-
ske in moške
lase, kakor tu-
di za moške
brke in brado.
Ako se rabi to
mazilo, zra-
stejo v 6 te-
dnih kratki,
svetli in dolgi
lasje, kakor
tudi moškimi
krasne brke in
brado in nebo-
do odpadali in
se cveteli. Revmatizem, koščki ali trganje v ro-
kah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravi-
mo, kurje oči, bradavice, omeblino v par dneh
popolnoma odstranimo. Kdor bi moja zdravila brez
tvepaha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pšite takoj po
cenik in knjižico, pošiljem zastonj.

JAKOB WARČIČ,

1009 E. 54th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR-
UŽENIH DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20th straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika?

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak
lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število pre-
bivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod
tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne
države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov
in mi vam takoj odpeljemo zaželeni atlas. Pri večjem
odjema damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10)
HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se
ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več red-
nimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kakoli na
tih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri
THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država
koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedi-
njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-
cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15
centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih
držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije,
Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v
platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljate
tudi sedita zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre-
bujejo pošiljate v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom
in znancom v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.